

Reflexions

TRIBUNA

Coherència de polítiques i immigració

La crisi ha de servir per planificar la dècada actual

RICARD
ZAPATA-BARRERO

PROFESSOR DE CIÈNCIA POLÍTICA DE LA UPF
I COORDINADOR DEL GRITIM

JAVIER JAÉN

Tota crisi té una funció socialitzadora, especialment si alenteix o inverteix una dinàmica social que prèviament es manifestava de forma molt dispersa i diversa, com ho és la migració. Permet tenir una mirada més àmplia i ens obliga a aturar-nos per diagnosticar sobre el que s'ha fet i teoritzar sobre el que es pot fer. En aquest marc voldria defensar l'argument que l'actual conjuntura i els seus efectes justifiquen la necessitat de reforçar la coherència de les polítiques, si no volem que afecti la nostra cultura democràtica. Anem a pams.

D'entrada, hi ha una manca de coherència en el fet que el Govern hagi optat per elevar la immigració a rang de ministeri –compartit amb Treball– però no hagi fet més explícit que el que volia resoldre els problemes laborals dels immigrants, les dificultats que te-

nen de vincular-se amb una feina estable d'acord amb la seva formació, tot preveient els casos silenciosos d'explotació laboral. Aquest enfocament ha estat dissenyat per un mercat laboral especulatiu i ha potenciat la mercantilització de la vida de l'immigrant, sense prou proteccions laborals.

A aquesta situació contribueix sens dubte que l'estructura institucional espanyola, que arrenca del mateix procés de la Transició, no va tenir en compte la immigració. Una política molt vinculada al marc constitucional, i per tant molt *judicialitzada*, és la que ha servit de marc de referència per determinar si una política era justa o no, i ha contribuït a una confusió incoherent entre una política avaluada per paràmetres democràtics de cohesió o per paràmetres legals o constitucionals vinculats a l'estabilitat. És un fet que una política pot ser justa (democratitzar la

El marc legal està actuant com una restricció i és una font d'incoherències

Cal diàleg entre països emissors i receptors per atacar les raons que obliguen a migrar

vida de l'immigrant i igualar-lo en drets i oportunitats mentre consolida el seu desig de quedar-se), tot i ser il·legal o anticonstitucional. El marc legal en general està actuant molt directament com a restricció i és una de les principals fonts de la incoherència existent. Els discursos i pràctiques antidemocràtiques es nodreixen d'aquestes incoherències polítiques.

Prenem aquesta perspectiva de l'últim Informe de l'Organització Internacional del Treball (2010). La coherència de polítiques públiques significa assegurar que els programes que es produeixen a tots els nivells de govern no es contradueixen entre si, ja que, si no, es poden convertir en un fre per al desenvolupament d'altres. En economia això vol dir que els governs han de prendre mesures per assegurar que no es vulneren els drets dels treballadors, que s'asseguren salaris equiparables, que no hi ha una correlació entre estatus i salari, amb un sistema de sancions explícit i contundent si no es compleix, que no fomenta l'ocupació de treballadors irregulars sense abocar-los al crim.

Quant a organització administrativa, la coherència política significa coordinació i informació compartides entre els departaments i ministeris que tracten diferents dimensions de les polítiques d'immigració. La falta de coherència política significa també una manca de cooperació entre diferents nivells del govern, i entre governs i agents influents (*stakeholders*). La coherència també s'ha d'expressar entre els discursos (què diuen) i les accions (què fan) dels partits polítics, i saber gestionar les pressions que tenen els partits dels seus votants. També entre accions i discursos dels diferents governs. Per exemple, un pot tenir un discurs intransigent amb els irregulars, i després donar suport a la seva ocupació i explotació en el mercat laboral. Internacionalment, la coherència política s'expressa facilitant el diàleg i la cooperació entre països emissors i països receptors, amb l'objectiu de compartir interpretacions sobre les dinàmiques migratòries i buscar solucions que puguin ajudar a atacar les raons que empenyen les persones a migrar. Assegurar que les polítiques siguin coherents exigeix reconeixement dels estrets vincles entre la migració internacional de desenvolupament i altres qüestions fonamentals, inclòs el comerç, l'ajuda, la seguretat de l'Estat, la seguretat humana i els drets humans.

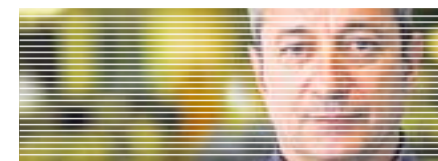
Si amb la crisi tenim l'oportunitat de teoritzar la gestió del després de la crisi, sense dubte som davant d'un tema que s'hauria de convertir en exigència per planificar la segona dècada de segle. La manca de coherència en polítiques públiques de la immigració té efectes directes en la cohesió i en la generació de confiança en la població i entre la població i les institucions, i sobretot pot abonar un terreny idoni per als que especulen políticament amb les emocions dels ciutadans per guanyar vots.

PER OPINAR SOBRE L'ARTICLE
blogs.publico.es

www.upf.edu/gritim

Fora de joc

ANDREU
MAYAYO

Reducció de parlamentaris

La reducció d'ingressos públics posa en l'agenda política no tan sols la necessitat de simplificar els diversos nivells de l'Administració (supressió de les diputacions en benefici de les comunitats autònomes) o bé esperonar la seva fusió (el ministre de la presidència Ramón Jáuregui planteja la desaparició dels municipis de menys de mil habitats, que representen una quarta part del total), sinó també la conveniència de reduir els càrrecs institucionals de representació directa o indirecta.

En aquesta darrera línia s'inscriu la proposta del PP de suprimir una cinquantena d'escons al Congrés dels Diputats. El candidat socialista ha rebutjat la proposta pel seu escàs impacte en l'estalvi públic, així com per la preocupant pèrdua de proporcionalitat, que podria generar encara més bipartidisme parlamentari. Des d'un punt de vista pressupostari, la reducció de 50 diputats pot significar, de segur, la xocolata del lloro. Tanmateix, i segons com

L'establiment d'un diputat per província no només en suprimiria 50 sinó que faria pujar la proporcionalitat

es fes la reducció, la mesura podria significar, ben la contrari, un augment de la proporcionalitat.

Recordem que la Llei Electoral estableix un mínim de dos diputats per cada circumscripció electoral, als quals s'afegeix un nombre superior en funció de la població. Doncs bé, la reducció del mínim a un sol diputat perjudicaria, principalment, el PP i el PSOE, i de, retruc, augmentaria la proporcionalitat entre els vots i els diputats adjudicats entre les diverses candidatures a escala estatal.

Malgrat que la proporció entre diputats i població a Espanya és una de les més baixes, si es volgués reduir el nombre de diputats i alhora augmentar la correspondència entre vots populars obtinguts i escons adjudicats, seria més efectiu suprimir la circumscripció provincial en benefici de l'autonòmica.

Així mateix, en el marc de la reforma del Senat per convertir-lo en una veritable cambra territorial, caldria pensar en la possibilitat de suprimir els senadors d'elecció directa (quatre per província, amb independència de la població) i triplicar (un per cada 300.000 habitants) els senadors d'elecció pels parlaments autonòmics. Amb la qual cosa, de retruc, es podria reduir un centenar de senadors.

PARTICIPA A:

blogs.publico.es/andreu-mayayo